

Koncepce městské mobility

Jitka Vrtalová

Jiří Jedlička

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Doprava ovlivňuje stav ovzduší

Všichni to přeci víme

V průběhu prvních 20 let v samostatné ČR došlo ke zvýšení spotřeby energie pro dopravu ze spalovacích motorů na 2,3 násobek i ke zvýšení exhalací produkovaných dopravou též na 2,3 násobek.

Nyní je úkolem zcela opačný trend: čistá mobilita.

Najít zdroje není problém

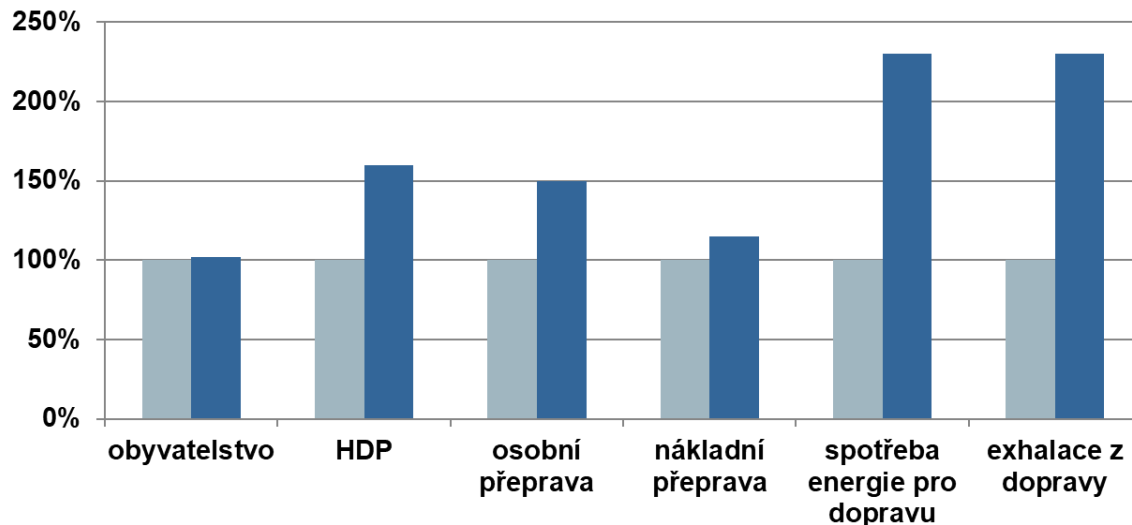
- Zdroj: CDV

Doprava ovlivňuje stav ovzduší

Česká republika 1993 - 2012

■ 1993 ■ 2012

Doprava ovlivňuje stav ovzduší

Spotřeba energie

Spotřeba energie pro dopravu činí v ČR 18 kWh/obyvatele/den.

fosilní paliva 91 % (zajišťují 77 % přepravních výkonů),

biopaliva 6 % (zajišťují 5 % přepravních výkonů) ,

elektrina 3 % (zajišťuje 18 % přepravních výkonů).

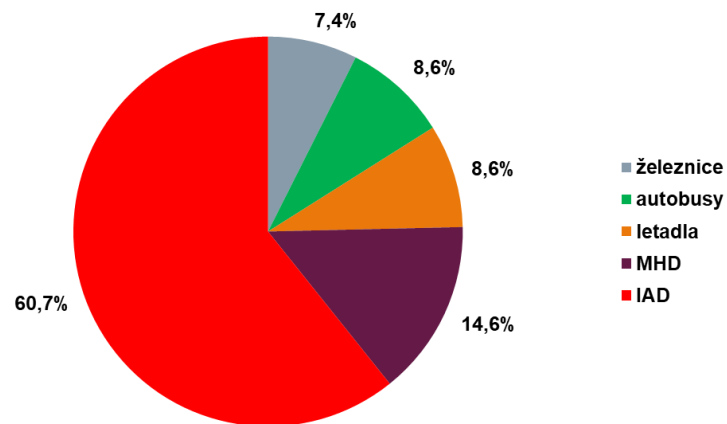
Spalovací motory vedou

- Dominantním dopravním módem v oblasti přepravy osob jsou spalovacími motory poháněné automobily.

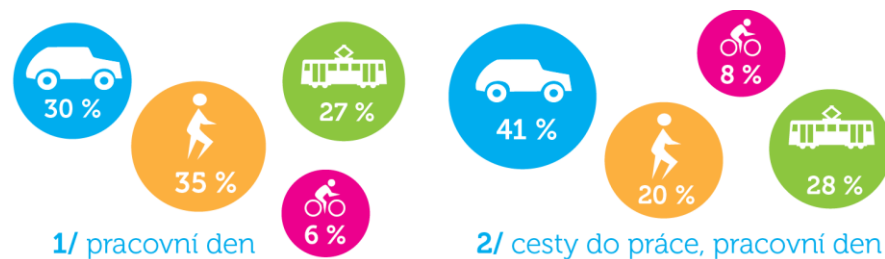

Doprava a životní prostředí

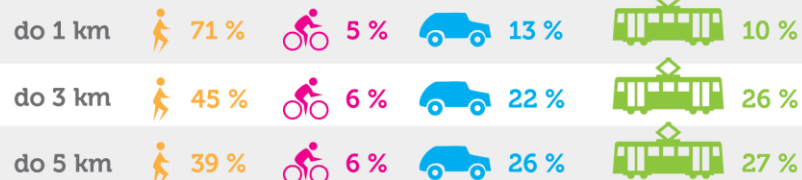
podíl na přepravních výkonech osobní dopavy (ČR, 2016)

Zdroj: Ročenka dopravy 2016, MD ČR

Preference způsobu dopravy podle vzdálenosti, pracovní den

Zdroj: SUMP Olomouc 2016, CDV

Programy zlepšování kvality ovzduší

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR:

- Národní úroveň:
 - Národní program snižování emisí ČR 2020 (NPSE)
- Regionální úroveň (zóny, aglomerace):
 - Programy ke zlepšení kvality ovzduší (PZKO)

Programy zlepšování kvality ovzduší

Opatření známe – část I:

Parkovací politika (omezení a zpoplatnění parkování v centrech měst)

Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride

Nízkoemisní zóny

Selektivní nebo úplné zákazy vjezdu

Integrované dopravní systémy

Zvyšování kvality v systému veřejné dopravy

Zajištění preference MHD

Programy zlepšování kvality ovzduší

Opatření známe – část II:

Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné dopravě

Podpora cyklistické dopravy

Podpora pěší dopravy

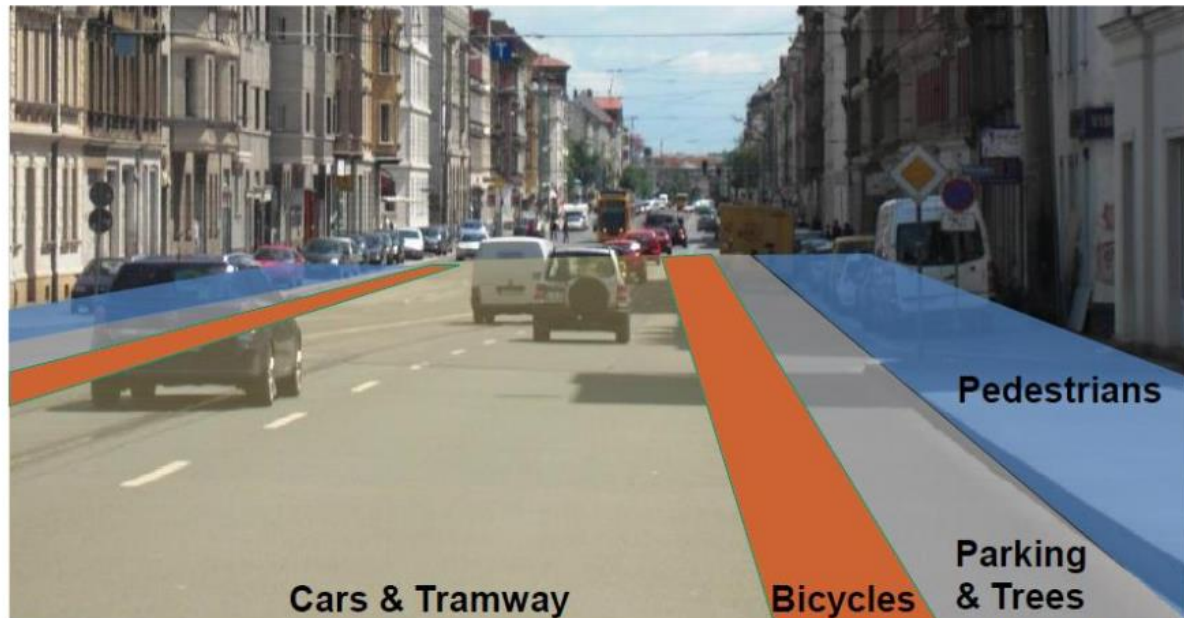
Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu

Podpora carsharingu

Jaké jsou naše společné cíle?

Vize v roce 2009 - Georg-Schumann-Strass

Cars & Tramway

auta a tramvaje

Bicycles

jízdní kola

Pedestrians

**Parking
& Trees**

parkování a stromy chodci

Doprava a mobilita – různé úhly pohledu

Mobilita

Potřeby lidí (dostupnost, dosažitelnost)

Komplexnost, mezioborovost.

Zapojení veřejnosti od samého začátku.

Doprava

Potřeby dopravních prostředků (intenzity dopravy).

Specializace.

Zapojení veřejnosti ad hoc.

Česká republika – co má společného Jan Patočka s plánem mobility?

Jan Patočka

1977, Charta 77

2017, 6. 12. Ostrava
Charta městské
mobility

Máme k dispozici odborné informace, ale ...

Cities 60 (2017) 234–245

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Cities

journal homepage: www.elsevier.com/locate/cities

What are the differences between sustainable and smart cities?

Hannele Ahvenniemi ^{*,1}, Aapo Huovila, Isabel Pinto-Seppä, Miimu Airaksinen

VTT Technical Research Centre of Finland, P.O. Box 1000, 02044 VTT, Finland

ARTICLE INFO

Article history:

Received 22 June 2016
Received in revised form 13 September 2016
Accepted 14 September 2016
Available online xxx

Keywords:

Smart city
Sustainable city
Indicator
Assessment framework
Performance measurement

ABSTRACT

City assessment tools can be used as support for decision making in urban development as they provide assessment methodologies for cities to show the progress towards defined targets. In the 21st century, there has been a shift from sustainability assessment to smart city goals. We analyze 16 sets of city assessment frameworks (eight smart city and eight urban sustainability assessment frameworks) comprising 958 indicators altogether by dividing the indicators under three impact categories and 12 sectors. The following main observations derive from the analyses: as expected, there is a much stronger focus on modern technologies and “smartness” in the smart city frameworks compared to urban sustainability frameworks. Another observation is that as urban sustainability frameworks contain a large number of indicators measuring environmental sustainability, smart city frameworks lack environmental indicators while highlighting social and economic aspects. A general goal of smart cities is to improve sustainability with help of technologies. Thus, we recommend the use of a more accurate term “smart sustainable cities” instead of smart cities. However, the current large gap between smart city and sustainable city frameworks suggest that there is a need for developing smart city frameworks further or re-defining the smart city concept. We recommend that the assessment of smart city performance should not only use output indicators that measure the efficiency of deployment of smart solutions but also impact indicators that measure the contribution towards the ultimate goals such as environmental, economic or social sustainability.

© 2016 Elsevier Ltd. All rights reserved.

... umíme je „prodat“?

Plány udržitelné městské mobility (PUMM, SUMP)

Stav zpracování plánů mobility

- 48 % SUMP/SUMF v procesu
- 16 % hotovo
- 36 % v plánu

Základ = 26 měst nad 40 tis obyvatel, zdroj: odhad CDV 10/2017

Ostrava – konference CityChangers: 6. - 7. 12. 2017

www.citychangers.cz

Partnerství pro městskou mobilitu

Koncepce podpory městské mobility
na národní úrovni

Schváleno Předsednictvem SMO ČR

22. 9. 2017

1. Hledáme City Changers

*„Čím mě nejvíce oslovila město
Ljublana?*

*Řešením městské mobility a
dopravy.*

*Nabídli nám pomoc přenést
jejich zkušenosti k nám.“*

Primátor Statutárního města Ostrava

1. Hledáme CityChangers

"Čeká nás dlouhá a nelehká cesta, na které budeme muset přehodnotit náš fundamentální přístup k městské mobilitě. V jejím cíli bude ale město Zlín lepším místem pro život nás všech."

■ **Primátor Statutárního města Zlín**

2. Neimprovizujeme – máme podklady a východiska

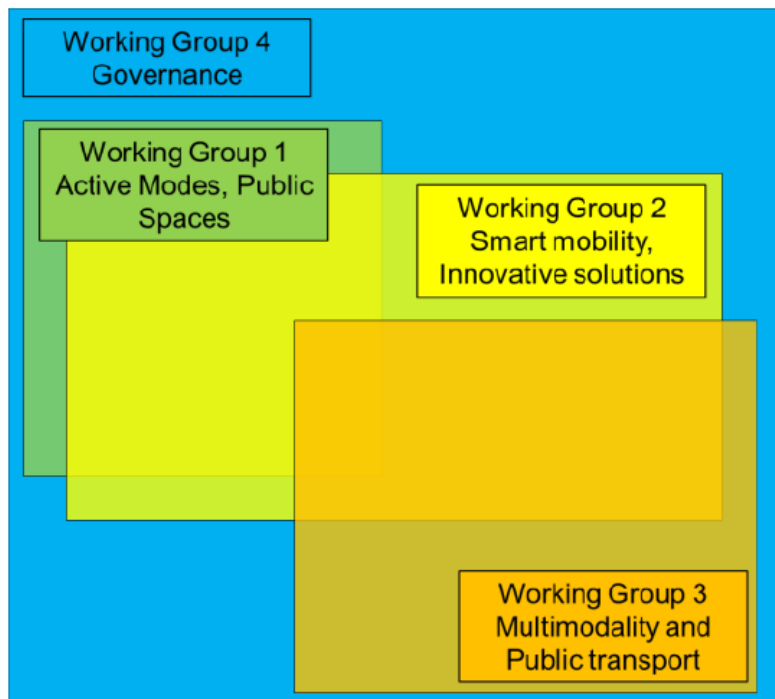
Strategický rámec Česko 2030 <http://www.cr2030.cz/>

- Oblast 1. Lidé a společnost
- Oblast 2. Udržitelný hospodářský model
- Oblast 3. Ekosystémy
- Oblast 4. Udržitelný rozvoj sídel a území.
- Oblast 5. Česko podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě.
- Oblast 6. Dobré vládnutí pro udržitelný rozvoj.

2. Neimprovizujeme – máme podklady a východiska

Evropský projekt: Partnerství pro městskou mobilitu

2. Neimprovizujeme – máme podklady a východiska

Lidé v takovém městě budou rádi žít. Na webu [Smart City Brand](#) najdete mnohé inspirace, některé jsme pro vás i přeložili.

Více o Vídni najdete [zde](#).

Více o Ljublani najdete [zde](#).

Platforma Smart City se soustředí zejména na rozvoj řešení v oblastech:

Energetika

ICT

Doprava

**Smart
Governance**

Finanční nástroje

3. Vytváříme novou platformu. Jdete do toho s námi?

- V návaznosti na evropský projekt Partnerství městská mobilita je cílem vytvořit národní platformu projektu, která by společně řešila národní otázky a zájmy v oblasti městské mobility
- **Hlavním mluvčím partnerství je Svaz měst a obcí ČR, konkrétně Dopravní komise SMO ČR.**

3. Vytváříme novou platformu. Jdete do toho s námi?

K dobré adrese chtějí přispět:

3. Vytváříme novou platformu. Jdete do toho s námi?

Úkoly platformy:

- Lepší legislativa: jak upravit stávající pravidla a předpisy, aby co nejlépe zajišťovaly městský prostor.
- Lepší financování: jak zlepšit využívání nebo zjednodušit dostupnost (stávajících) nástrojů financování?
- Lepší výměna znalostí: v tomto kroku se zaměříme na současnou síť pro výměnu znalostí a zjistíme, zda potřebuje nějaké úpravy.

4. Je třeba si připomenout roli města

Město bez vize, je jako loď bez kormidelníka

ZÁKLADEM JE MÍT VIZI

Umět plánovat je klíčem k úspěchu města

STRATEGIE POVEDE K CÍLI

■ <http://www.mesto.dobramesta.cz/role-mesta>

5. Je třeba mít dobré odborné zázemí

[ÚVOD](#) [O AKADEMII](#) [FAKTA A ČÍSLA](#) [DOBRÁ PRAXE](#) [OBČAN](#) [ROLE MĚSTA](#) [AKCE](#) [PLÁNOVÁNÍ](#) [AKTUALITY](#)

AKADEMIE MĚSTSKÉ MOBILITY

Chceme hledat řešení

Víme, že dopravní prostředek je součástí našeho životního stylu. Každý jsme jiný, každý cestujeme jiným způsobem. Někdy vlastně ani žádná nepotřebujeme.

[Chci vědět víc](#)

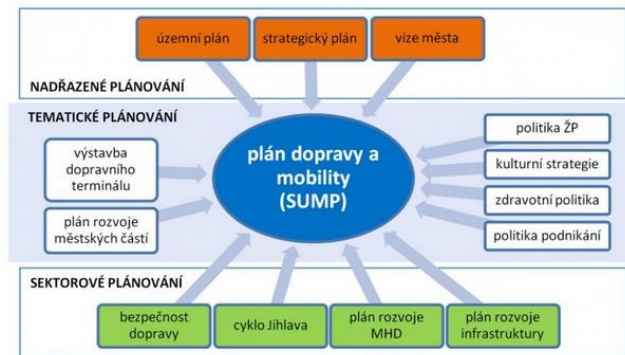
AKADEMIE MĚSTSKÉ MOBILITY

■ www.mesto.dobramesta.cz

Ochrana ovzduší ve státní správě, Tábor, 9. 11. 2017
Jitka Vrtalová, Jiří Jedlička, jitka.vrtalova@cdv.cz

5. Je třeba mít dobré odborné zázemí

PLÁN UDRŽITELNÉ MĚSTSKÉ MOBILITY V SOUVISLOSTECH - TÉMATA JSOU SEŘAZENA ABECEDNĚ

Aktivní mobilita

Bezpečnost

Člověk

Dopravní plánování

Finance

Smart Cities

Strategie, regulace

Územní plánování

Vzdělávání

WHO, THE PEP, MA21 - Zdraví a životní prostředí

■ <http://www.mesto.dobramesta.cz/planovani>

5. Je třeba mít dobré odborné zázemí

FAKTA A ČÍSLA

79% lidí pocituje problémy kvůli dopravě po městě. Jen 16 % věří ve zlepšení situace. Ano, čísla mají magickou moc. Cokoliv se podloží čísly, nabývá na důležitosti. Odkud se ale ta data vzaly, jsou hodnověrná, nejsou zmanipulovaná? Cílem této stránky je tak nejen přinést fakta, ale i naučit se je interpretovat. K čemu by jinak byly analýzy, statistiky, kdyby zůstaly schovány v "šuplíku" úřadů a výzkumných institucí?

Cesty do školy >	Dostupnost >	Ekonomika >
Emise a imise z dopravy >	Externality >	Hluk a vibrace z dopravy >
Infrastruktura a vozový park >	Mobilita a dopravní chování >	Nehodovost a bezpečnost >
Problémy s prostorem >	Spokojenost a kvalita života >	Zdraví a aktivní mobilita >

■ http://mesto.dobramesta.cz/Fakta_a_cisla

5. Je třeba mít dobré odborné zázemí

Dobrá praxe

DESIGN ULICE A VEŘEJNÝ PROSTOR

Vše je závislé od toho, jaké máme v životě priority.

PŘÍKLADY MĚST MOHOU INSPIROVAT

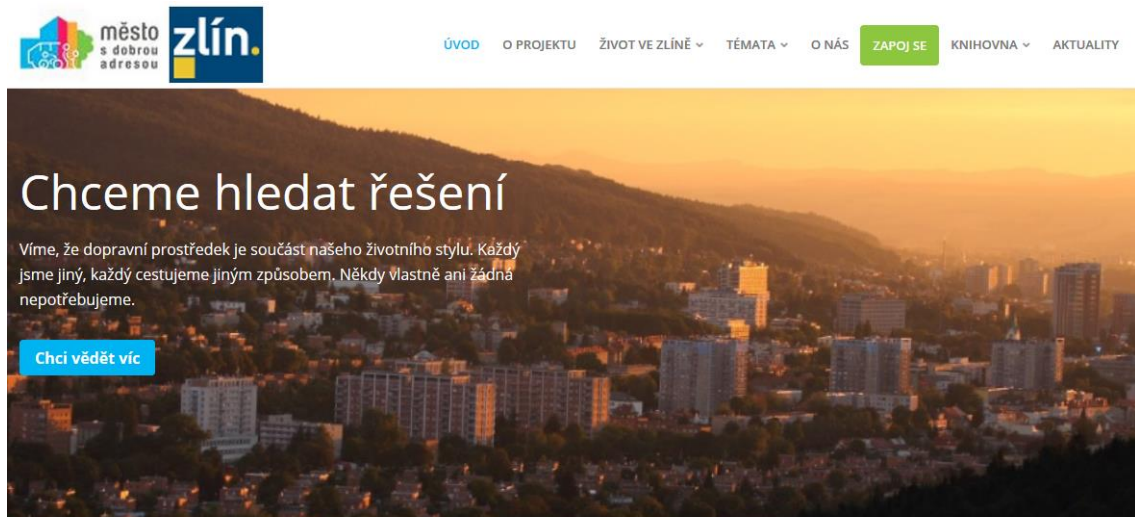
Co jde u sousedů, může jít i u nás

■ <http://www.mesto.dobramesta.cz/dobra-praxe>

6. Je třeba hledat cesty, jak „učit“ mobilitu

Společně jsme se učili a společně jsme vytvořili šablonu pro města - stránku www.zlin.dobramesta.cz

VYTVÁŘÍME SPOLEČNĚ MĚSTO S DOBROU ADRESOU

6. Je třeba hledat cesty, jak „učit“ mobilitu

4. – 9. 6. 2017 – vzdělávací program ČVUT FD

www.prerov.dobramesta.cz

České vysoké učení technické v Praze Fakulta dopravní
pořádá ve spolupráci se
Statutárním městem Prerov

v rámci vzdělávacího programu
Město s dobrou adresou

ve dnech 04.06.2017 – 09.06.2017

28. ročník

Středoevropského projektového semináře MEPS
s mezinárodní účastí studentů vysokých škol s dopravní specializací

ÚVOD O PROJEKTU ŽIVOT V PŘEROVĚ TĚMATA O NÁS ZAPOJ SE KNIHOVNA AKTUALITY

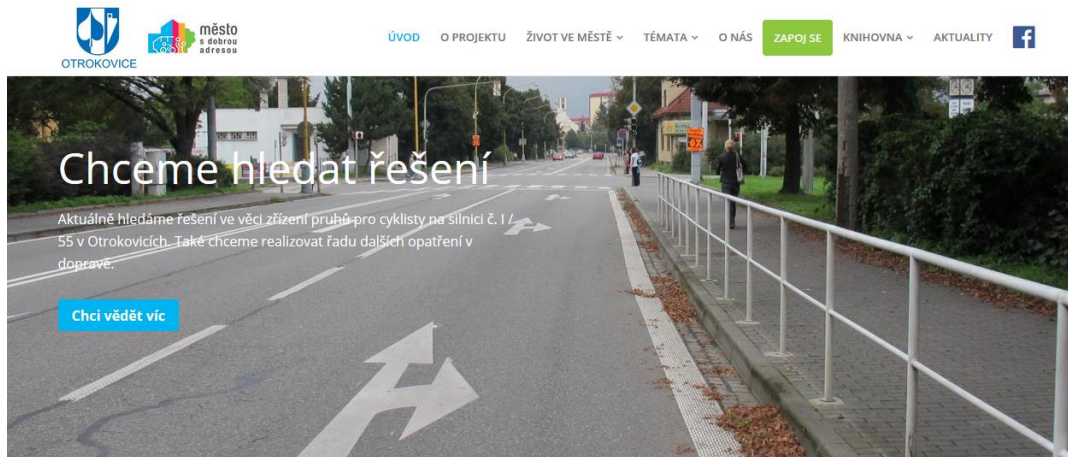
VYTVÁŘÍME SPOLEČNĚ MĚSTO S DOBROU ADRESOU

Ochrana ovzduší ve státní správě, Tábor, 9. 11. 2017
Jitka Vrtalová, Jiří Jedlička, jitka.vrtalova@cdv.cz

6. Je třeba hledat cesty, jak „učit“ mobilitu

Byla vytvořena pracovní skupina městské mobility -
www.otrokovice.dobramesta.cz

VYTVÁŘÍME SPOLEČNĚ MĚSTO S DOBROU ADRESOU

Naše město se přihlásilo ke značce „Město s dobrou adresou“, která je symbolem kvality řešení městské mobility, veřejného prostoru a dopravy. Společně s dalšími partnery chceme podporovat integrovanou dopravu. Jejími základy jsou vaše potřeby. Vždyť přeci většina z nás na svých cestách chodíme

...ale nezapomínejme na čokoládu

...ale nezapomínejme na čokoládu

město
s dobrou
adresou

Ostrava – konference City Changers, 6. - 7. 12. 2017

[Domů](#)

[Konference](#)

[Řečníci](#)

[Program](#)

[Charta](#)

[Kontakt](#)

[Partneři](#)

[Registrovat](#)

37

dnů

21

hodin

55

minut

18

vteřin

7. 12. 2017 - VĚDECKO-TECHNOLOGICKÝ PARK OSTRAVA, A.S.

KONFERENCE **CITY CHANGERS**

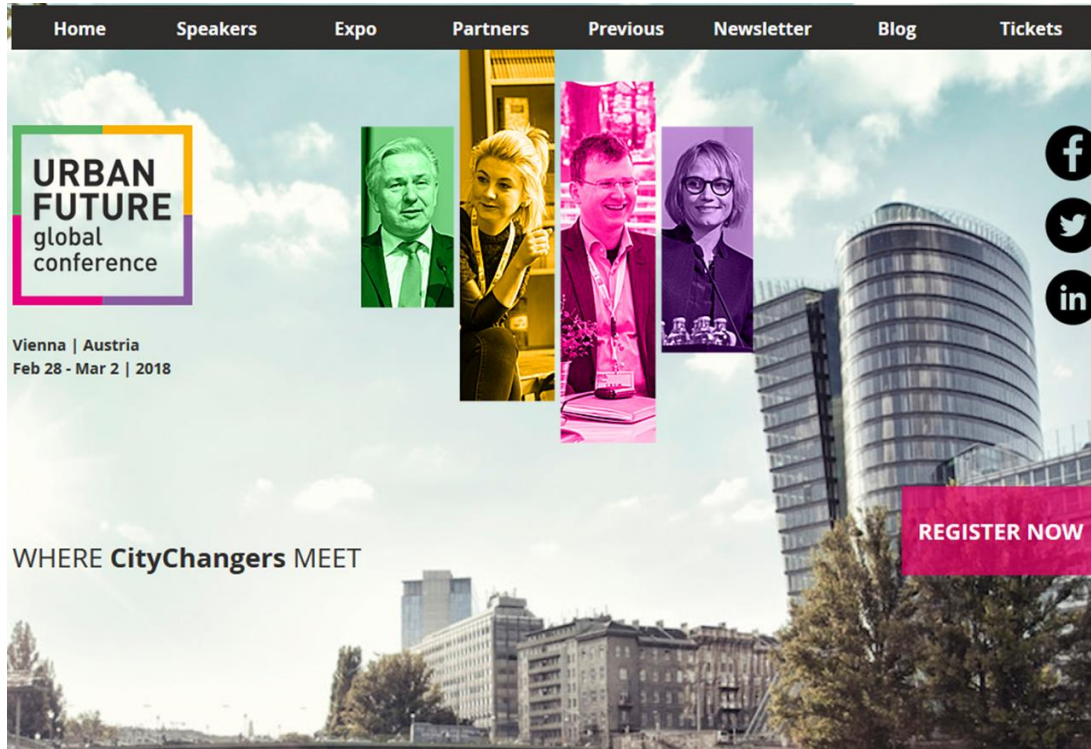
[Registrovat](#)

[Zjistit Více](#)

Ochrana ovzduší ve státní správě, Tábor, 9. 11. 2017
Jitka Vrtalová, Jiří Jedlička, jitka.vrtalova@cdv.cz

Ostrava – konference City Changers, 6. - 7. 12. 2017

Ochrana ovzduší ve státní správě, Tábor, 9. 11. 2017
Jitka Vrtalová, Jiří Jedlička, jitka.vrtalova@cdv.cz

Děkuji vám za pozornost.

Jitka Vrtalová

jitka.vrtalova@cdv.cz

telefon: +420 603 432 172

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Líšeňská 33a, 636 00 Brno

www.cdv.cz

